

ФІЛОСОФІЯ ЯК ЧИННИК ФОРМУВАННЯ ПРАВОВОЇ СВІДОМОСТІ ПРАВООХОРОНЦЯ В СУЧАСНІЙ УКРАЇНІ

Професія правоохоронця, зокрема працівника Національної поліції України передбачає виконання не лише суспільно необхідних функцій щодо охорони конституційних прав і свобод людини і громадянина в Україні, але й передбачає формування позитивного іміджу держави серед населення. Це зумовлено сучасними тенденціями правового розвитку нашої держави та закріплено на законодавчому рівні [2].

Цей аспект, трансльований як в професійному середовищі, так і для пересічного громадянства, на жаль досить часто стає звичайною формальністю, особливо в періоди соціально-економічних криз, політичної нестабільності у самій державі. Тому перед освітніми закладами, перш за все, системи МВС стоїть завжди актуальне завдання – формування повноцінного, гідного своєї професії, високо розвинутого, здатного до виконання службових обов'язків, за будь-яких умов, правоохоронця. Адже в сучасних умовах розвитку нашої держави правоохоронна діяльність є важливим елементом існування не лише держави, а й громадянського суспільства, є своєрідним відображенням рівня його розвитку. У Конституції України не лише містяться гарантовані права та свободи людини і громадянина, але й визначається спрямування суспільства на контроль за забезпеченням цих прав і свобод державною владою [1, с.147].

Важливим елементом процесу підготовки майбутнього та діючого правоохоронця є формування правосвідомості. Особливо це стосується працівників поліції, адже саме вони у своїй професійній діяльності не лише безпосередньо

захищають права і свободи, але забезпечують вплив права на суспільні відносини [4, с.60].

За реалізації програми професійного навчання одним з її основних компонентів виступає вивчення філософії та філософських дисциплін, оскільки саме вони дають змогу ширше розкрити головні проблеми бачення ролі суб'єктивного та об'єктивного права, можливостей застосування права у суспільній і професійній діяльності, усвідомлення правоохоронцем свого місця у різних сферах життя. Але насамперед філософія дає розуміння поняття правосвідомості як загалом, так і правосвідомості так би мовити «професійної».

Самий зміст поняття правової свідомості визначається у процесі його еволюції у філософсько-правовій літературі. Дореволюційними дослідниками (Б.Кістяківський, М.Ковалевський, Н.Коркунов тощо) пропонувалося психологічне розуміння правосвідомості як усвідомленої мотивації учасником правовідносин своєї правомірної поведінки. Правосвідомість розглядалася також як воля до права, воля до мети права (О.Ільїн) Одним з визначень правосвідомості є те, що це певний сплав ідеології і психології, що містить сукупність ідей та знань про право і правову діяльність, а також емоції та орієнтації, пов'язані з правовою поведінкою людей, діяльністю правоохоронних органів (В.Суслов) тощо [3, с.36-38]. Тож права свідомість має багатоконпонентний характер і в ній поєднуються як «певні правові знання, ціннісні та ідеологічні принципи, емоційні, вольові правові настанови, правові традиції і норми...» [3, с.39].

Таким чином, вже саме розуміння філософського контексту правосвідомості дозволить, перш за все, майбутнім правоохоронцям сформуванню чіткого усвідомлення, як ролі права у функціонуванні держави, так і своєї, безпосередньої ролі у суспільному, правовому житті сучасної української держави, її громадян, відповідно дозволить більш свідомо та ефективно виконувати професійні обов'язки.